

afflagning. Denna runa har icke haft något kännestreck till venster och har utan tvifvel varit ett **i**. — Den sats i inskriften, till hvilken den bevarade delen har hört, har förmodligen haft denna form:

[*N. N. raisti stæin þenna æftir faðu*]r sinn Stæi[nar].¹

15. Södra Myckleby kyrkogård.

Pl. X. Fig. 15.

Literatur: L. 1314. — Frigelius, Handskrifna samlingar (se s. 8). — Ahlqvist, *Ölands Historia* II, 2, s. 170. — S. Bugge, *ATS*, X. s. 115.

På Södra Myckleby kyrkogård har det funnits en runsten, som troligen varit anseeligare än den, till hvilken det nyss beskrifna fragmentet hört. Den är oss bekant endast genom en teckning, som fins i Frigelii samlingar i Kalmar stiftsbibliotek. Denna teckning hafva vi reproducerat pl. X, fig. 15. Bredvid sin afbildning har Frigelius antecknat, att originalet fans på Södra Myckleby kyrkogård, och detta är allt hvad han upplyser om stenen. Sin vana likmätigt har han icke ens uppgifvit stenens storlek. Enligt Ahlqvist, ofvan anförda ställe i *Ölands Historia*, fans ett litet stycke af denna runsten ännu på hans tid liggande öster om kyrkan; han meddelar likväl icke hvad som stod att läsa på detta stycke, utan inskränker sig till att återgifva inskriften efter Frigelius. Denne har läst följande tecken på stenen:

INIRI : RHTNI : NHTT : HTNI : HTIA — — — HTIR : HT — — —
 5 10 15 20 25 30 35
 NHTIR : BRNIR : HT :
 40 45

Transliteration: iliuri : raisti : stina : pinsi : iftir — — — fapur : sin — — — uikar :
 5 10 15 20 25 30 35 40
 brupur : sin
 45

Det namn teckningen har på den som rest stenen är obegripligt. Liljegren har gissat att stenen haft **HTIR**, **abiurn**, och jag tror, att han härmed träffat det rätta. Man behöfver icke taga bort ett enda streck på Frigelii teckning för att få fram detta namn, utan endast supplera de nödiga kännestrecken, hvilka kanske varit otydliga på stenen.

Runorna 13—17 gifva ordet **HTIT**. Då emellertid derefter följer som bestämning **pinsi**, som aldrig förekommer i betydelsen acc. pl., förmodar jag att **stina** är läsfel för **stain**. Frigelius har i sin uppenbarligen flygtigt utförda teckning kommit att sätta kännestrecken

¹ Fig. 14 borde varit vänd på annat sätt, då fragmentet troligen varit en del af den fullständiga stenens högra kant, icke af dess venstra. — Fragmentet förvaras nu i Södra Myckleby intill kyrkogården belägna skolhus.

på orätta stafvar. Ahlqvist läser **stain**, utan tvifvel på grund af gissning. Liljegren, som har **stain**, har återgifvit inskriften efter Ahlqvist.¹

Om vi införa de ofvan anförda korrektionerna, får inskriften, återgifven med ljudskrift, följande utseende:

Ábiörn ræisti stæin þensi æftir — — — faður sinn (auk æftir) Vikar, bróður sinn.

Öfversättning: »Ábjörn reste denna sten efter — — — sin fader (och efter) Vikar, sin broder.»

Faderns namn, som stått öfverst på stenen, har varit utplånadt, förmodligen derigenom att stenen varit utsatt för tramp. Äfven andra delar af stenen hafva varit nötta, och särskildt hafva den yttre slingans ändar varit otydliga och icke kunnat uppfattas af teckningens upphofsman.

16. Gräsgårds kyrkogård.

Pl. X. Fig. 16.

Literatur: L. 1313. — B. 1058. — Rhezelius, *Monumenta Runica in Ölandia*, konceptet nr 13, utskriften nr 32. — Frigelius, *Handskrifna samlingar* (se sid. 8). — Fahle Burman, *Triga Supplementorum ad Runographiam Scio Gothicam*, i *Nova acta regiae societatis scientiarum Upsaliensis*, 1792, p. 313, nr 56. — Ahlqvist, *Ölands Historia*, II, 2. s. 107.

I Gräsgård, den näst sydligaste socknen på Ölands östra sida, har funnits en runsten, som är afbildad hos Rhezelius, i Bautil och hos Frigelius. Enligt den förstnämnde bestod denna runsten af »röd mosten» (kalksten) samt var »satt till stätta i norra kyrkluckan med inskriften vänd mot söder». På samma ställe har stenen haft sin plats, då teckningen i Bautil togs.² Senare hade den förmodligen blifvit flyttad. Ty Frigelius uppgifver år 1753, att stenen satt inmurad »i Gräsgårds kyrkogårdsmur norr om kyrkan», och stenen var då ytterligare stympad. Under det att teckningarna hos Rhezelius och i Bautil, som öfverensstämma i afseende på stenens utseende, framvisa denne såsom stympad blott nedtill, framställer Frigelii teckning stenen som afstympad äfven till höger; omkring en tredjedel af stenens bredd hade blifvit borthuggen.

Vår fig. 16, pl. X, återgifver teckningen i Bautil. För stenen uppgifvas mycket olika mått hos Rhezelius och i Bautil. Enligt den förre hade stenen en höjd af 2 alnar 15 tum (1,56 m) och en bredd vid öfverkanten af 1 aln 21 tum (1,11 m), vid brottet nedtill af 1 aln 18 tum (1,04 m). Enligt skalan i Bautil voro dessa mått: 2 alnar (1,19 m), 1 aln 11 tum (0,86 m), 1 aln 8 tum (0,79 m). Antagligen äro måtten i Bautil de rigtiga. Frigelius har som vanligt icke uppgifvit något om storleken.

¹ Liljegrens läsning **brupr**, som blifvit åberopad af professor Bugge ATS X, s. 115, är förmodligen tryckfel, ty Ahlqvist, som är Liljegrens källa, har **bruthur** i öfverensstämmelse med Frigelii teckning.

² I Bautil (nr 1058) hänföres denna runsten felaktigt till Gärdslösa. Detta har föranlett, att Burman, hvars källa ytterst är Rhezelius (se ofvan s. 5), i sin afhandling *Triga supplementorum etc.* upptager inskriften såsom förbigången i Bautil. Ahlqvist anför II, 2, s. 107 inskriften efter Rhezelius såsom tillhörande Gräsgård, men II, 1 s. 231 efter Bautil såsom tillhörande Gärdslösa och har alltså icke observerat identiteten af B. 1058 och Rhezelius nr 32. Liljegren har observerat misstaget i Bautil.